

Dosarul nr. 2ra-851/2022
2-18149098-01-2ra-15062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Malii, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

Î N C H E I E R E

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări
„Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de
Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva lui Gheorghiu
Serghei, intervenienți accesorii Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule,
SRL „Covoare Service”, Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe
Acțiuni și Gorobeț Victor cu privire la încasarea despăgubirii în ordine de regres,
împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 aprilie 2018, CA „Klassika Asigurări” SA a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Gheorghiu Serghei, intervenienți accesorii Biroul Național al
Asiguratorilor de Autovehicule, SRL „Covoare Service”, Compania de Asigurări
„Asterra Grup” Societate pe Acțiuni și Gorobeț Victor cu privire la încasarea
despăgubirii în ordine de regres în mărime de 83 322 de lei și a cheltuielilor de
judecată în mărime de 2 500 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 28 august 2017 în mun.
Chișinău, Gheorghiu Serghei, conducând autovehiculul de model „Xxxx”, n/î
XXXX, nu a respectat regulile circulației rutiere și a săvârșit accidentul rutier în
rezultatul căruia a fost deteriorat autovehiculul de model „Xxxx”, n/î XXXX.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 03785072
din 07 septembrie 2017, vinovat în producerea accidentului rutier a fost recunoscut
Gheorghiu Serghei, care la momentul producerii accidentului rutier deținea certificat
de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto Nr. RCAI-002553547, eliberat la
07.09.2016 de CA „Klassika Asigurări” SA.

Pe motiv că păgubitul la data producerii accidentului rutier avea încheiat cu CA
„Asterra Grup” SA contract de asigurare facultativă CASCO nr. CS416/16AG2 din
21 decembrie 2016, pentru autovehiculul deteriorat de model „Xxxx”, n/î XXXX, a

achitat despăgubirea de asigurare păgubitelui în cuantum de 83 322 de lei.

În temeiul prevederilor ar. 22 alin. (12) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, CA „Asterra Grup” SA la data de 06 decembrie 2017 a înaintat față de CA „Klassika Asigurări” SA pretenția nr. 14/12 privind recuperarea în regres a despăgubirii de asigurare în cuantumul suportat.

Astfel, în conformitate cu contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și a ordinului de plată Nr. 2256-d din 15 decembrie 2017, CA „Klassika Asigurări” SA a transferat la contul CA „Asterra Grup” SA despăgubirea de asigurare în cuantum de 83 322 de lei.

În temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto Nr. RCAI-002553547 din 07 septembrie 2016, răspunderea civilă față de terțele persoane în ce privește autovehiculul „Xxxx”, n/î XXXX, era asigurată doar pentru Gorobeț Victor, contractul fiind încheiat pentru un număr limitat de persoane.

Prin hotărârea din 06 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de CA „Klassika Asigurări” SA împotriva lui Gheorghiu Serghei, intervenienți accesorii Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, SRL „Covoare Service”, CA „Asterra Grup” SA și Gorobeț Victor, cu privire la încasarea despăgubirii în ordine de regres în sumă de 83 322 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2 500 de lei.

Prin decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de CA „Klassika Asigurări” SA și s-a menținut hotărârea din 06 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a stabilit și a dat apreciere faptului că la momentul producerii accidentului, autovehiculul „Xxxx”, n/î XXXX, se afla în posesia SRL „Covoare-Service”, fiind condus de pârâtul Gheorghiu Serghei.

Faptul transmiterii în posesie a automobilului se confirmă atât prin procesul-verbal al contravenției întocmit la 07 septembrie 2017, precum și din contractul de locațiune a automobilului din 01 ianuarie 2016, încheiat între Gorobeț Victor și SRL „Covoare Service” (f.d. 70).

Prima instanță corect a constatat faptul că deși contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto a fost încheiat între Gheorghiu Serghei și CA „Klassika Asigurări” SA, posesor nemijlocit în sensul art. 304 alin. (2) din Codul civil al automobilului respectiv era SRL „Covoare Service”.

Instanța de fond corect a concluzionat că mijlocul de transport de model „Xxxx”, n/î XXXX, aflat în posesie SRL „Covoare Service”, nu dispunea de contract de asigurare la data producerii accidentului rutier. Șoferul care se afla la volanul automobilului „Xxxx”, n/î XXXX, se afla în relații de muncă cu SRL „Covoare Service”, fapt confirmat prin procesul-verbal cu privire la contravenție, unde la rubrica „locul de muncă al contravenientului” se indică SRL „Covoare Service”, iar la rubrica „funcția” se indică - șofer (f.d. 20).

Prin urmare acestea sunt probe pertinente și nu se necesită a fi prezentată foaia de parcurs, după cum invocă partea apelantă în cererea de apel.

Prin urmare, existența raporturilor de muncă între salariat și angajator reprezintă un temei incontestabil de apariție a raporturilor între pârâtul Gheorghiu Serghei și intervenientul accesoriu SRL „Covoare Service”, raporturi ce se

caracterizează prin faptul că SRL „Covoare Service” (comitent) în temeiul raporturilor de muncă, este îndreptăţită de a da instrucţiuni, de a direcţiona, îndruma şi controla activitatea şoferului (prepus), acesta având obligaţia de a urma îndrumările şi directivele primite. Or, potrivit art. 1403 din Codul civil, comitentul răspunde de prejudiciul cauzat cu vinovăţie de prepusul său în funcţiile care i s-au încredinţat. Izvorul principal al apariţiei raportului de răspundere este contractul de muncă. Angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat din vina angajaţilor săi, cu posibilitatea de a înainta cerere de regres angajatului pentru recuperarea sumelor achitate.

Instanţa de apel a considerat corectă concluzia instanţei de fond, precum că CA „Klassika Asigurări” SA are dreptul să înainteze acţiune în regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor achitate păgubitului pentru reparaţia autoturismului de model „Xxxx”, n/î XXXX, în mărime de 83 322 de lei.

La 30 mai 2022, CA „Klassika Asigurări” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanţei de apel, prin care a solicitat casarea deciziei instanţei de apel şi a hotărîrii instanţei de fond cu emiterea unei hotărîri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu hotărîrile instanţelor de judecată şi a menţionat că, calitatea de angajat se confirmă prin contractul individual de muncă şi/sau ordin de angajare, salariat conform art. 1 din Codul muncii este persoană fizică (bărbat sau femeie) care prestează o muncă conform unei anumite specialităţi, calificări sau într-o anumită funcţie, în schimbul unui salariu, în baza contractului individual de muncă. Deşi, dovedirea calităţii de salariat al pârâtului a fost esenţială la adoptarea deciziei de plată a despăgubirii, respectiv, depunerea în judecată a acţiunii de regres, precum şi este esenţială la soluţionarea litigiului conform legii, un astfel de document nu a fost prezentat de SRL „Covoare Service” sau pârât. Procesul-verbal cu privire la contravenţie nu dovedeşte raportul de muncă între SRL „Covoare Service” şi pârâtul Gheorghiu Serghei, astfel de abordare fiind disproporţionată şi abuzivă.

Utilizarea foii de parcurs de către agenţii economici care exploatează autoturismele este obligatorie. La exploatarea autoturismelor particulare de către proprietari în scopuri de serviciu utilizarea foii de parcurs nu este obligatorie.

Foia de parcurs este obligatorie pentru agenţii economici, dar nu este obligatorie pentru particulari. Concluzia instanţei de apel că nu necesită a fi prezentată foaia de parcurs este greşită.

A susţinut că art. 20 alin. (5) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 se referă la posesorul autovehiculului, iar art. 29 lit. d) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, temeiul de drept al acţiunii, se referă la persoana răspunzătoare de producerea accidentului, adică nemijlocit contravenientul. Or, posesorul autovehiculului nu întotdeauna este şi persoana răspunzătoare de producerea pagubelor.

A reţinut că, temeiurile de încetare a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto sunt stabilite la art. 10 din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006, iar potrivit art. 17 alin. (2) din Legea nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, asigurătorul nu este în drept să nu plătească despăgubirea de asigurare în cadrul asigurării de răspundere civilă.

Prin urmare indiferent de posesorul mijlocului de transport implicat în accident, art. 29 lit. d) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 se referă la persoana

răspunzătoare de producerea accidentului/contravenientul - utilizatorul/persoana care conduce autovehiculul, respectiv, în cazul dat instanța de judecată nu a fost în drept și nu a avut temei de respingere a acțiunii.

Instanța de judecată a avut obligația să expună concluziile bazate pe lege în ceea ce privește valabilitatea/nevalabilitatea sau încetarea Contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr. RCAI-002553547 din 07 septembrie 2016, devreme ce efectul transmiterii de către Gorobeț Victor a autovehiculului în posesia intervenientului accesoriu este acela că riscul celor admiși de persoana juridică respectivă să utilizeze autovehiculul, nu se consideră asigurat prin contractul încheiat în condițiile alin. (2) din același articol.

Atât la dosarul contravențional gestionat de inspectoratul de poliție, cât și la dosarul de daune în perioada regularizării dosarului de către reclamant, pretinsul contract de locațiune nu a fost prezentat.

A menționat că, contractul de locațiune din 01 ianuarie 2016, care în realitate este un contract de comodat a fost prezentat în instanța de judecată după plata de către reclamant a despăgubirii, încheierea de facto a căruia este puțin probabilă, îndeosebi din perspectiva gratuității acestuia or, este puțin probabil că proprietarul să fi transmis gratis autocamionul în scop de exploatare economică pierzându-și astfel mijloacele financiare investite.

La 15 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de CA „Klassika Asigurări” SA cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 211).

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 17 februarie 2022.

La data de 22 martie 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 194), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul a fost declarat la 30 mai 2022, respectiv fiind în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de CA „Klassika Asigurări” SA, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Compania de Asigurări „Klassika Asigurări” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh